

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1988-1989

28 AVRIL 1989

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'article 147bis du Code électoral

(Déposée par M. Clerfayt)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Par l'article 30 de la loi du 23 mars 1989 relative à l'élection du Parlement européen, le législateur a reconnu deux nouvelles situations de fait pour justifier le vote par procuration.

Il s'agit de la situation de l'étudiant qui, pour des motifs d'études, se trouve dans l'impossibilité de se présenter au bureau de vote et de celle des électeurs qui sont absents de leur domicile le jour du scrutin en raison d'un séjour temporaire à l'étranger.

Ces deux situations ne sont admises qu'à la condition de leur preuve par un certificat établi conformément à la loi.

Il appert que la loi du 12 janvier 1989 réglant les modalités de l'élection du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale n'a pas retenu, pour l'élection du Conseil régional bruxellois, ces deux nouvelles situations justifiant le vote par procuration.

En raison du fait que les deux élections se tiennent, le même jour, pour les électeurs de la Région bruxelloise, il convient de remédier, en urgence, à cette lacune législative qui conduit à une situation contradictoire pour les électeurs bruxellois.

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1988-1989

28 APRIL 1989

WETSVOORSTEL

tot wijziging van artikel 147bis van het Kieswetboek

(Ingediend door de heer Clerfayt)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In artikel 30 van de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europese Parlement heeft de wetgever twee nieuwe feitelijke toestanden erkend om stemming bij volmacht te rechtvaardigen.

Het betreft de toestand van de student die om studieredenen in de onmogelijkheid verkeert om zich naar het stembureau te begeven, en van de kiezers die op de dag van de stemming afwezig zijn van hun woonplaats omwille van een tijdelijk verblijf in het buitenland.

Dit wordt echter alleen aanvaard op voorwaarde dat een overeenkomstig de wet opgesteld attest als bewijsstuk wordt voorgelegd.

Het blijkt nu dat de wet van 12 januari 1989 tot regeling van de wijze waarop de Raad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt verkozen, voor de verkiezing van de Raad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geen rekening heeft gehouden met die twee nieuwe toestanden die stemming bij volmacht verantwoorden.

Aangezien beide verkiezingen op dezelfde dag worden gehouden, moet met bekwame spoed ten gerieve van de kiezers van het Brussels Gewest in die leemte in de wet worden voorzien omdat ze voor hen tot een tegenstrijdige situatie leidt.

Par ailleurs, l'article 147bis, 7 (nouveau) du Code électoral dispose que les électeurs qui sont dans l'impossibilité de se présenter au bureau de vote en raison d'un séjour temporaire à l'étranger, doivent introduire auprès du président du bureau principal de canton, les pièces justificatives en vue de la délivrance par le président d'un certificat. Cette présentation doit se faire au plus tard le 60ème jour avant celui de l'élection, ce qui signifie que le mercredi 19 avril 1989 est la date limite.

Or, le *Moniteur belge* vient seulement de publier, ce 19 avril, une circulaire ministérielle reprenant les instructions pour l'application de la loi.

Avant la publication de cette circulaire au *Moniteur belge*, nombre de présidents de bureaux principaux de canton faisaient savoir aux électeurs qui demandaient le bénéfice de la nouvelle disposition légale, qu'ils n'étaient pas en mesure de leur délivrer le certificat dont question, soit faute d'instruction venant du ministère de l'Intérieur, soit en raison de l'absence de formulaires ad hoc.

Si cette situation résulte du vote tardif, au Parlement, de la loi relative à l'élection du Parlement européen, et n'est pas imputable aux services du ministère de l'Intérieur, il n'en demeure pas moins qu'une grande confusion règne dans les différents bureaux principaux de canton de sorte qu'il convient de garantir, par une modification du délai imparti, la correcte application de la loi et le respect des droits de l'électeur.

En conséquence, il est proposé de déterminer le délai par référence au 30ème jour avant celui de l'élection.

Ce délai est raisonnable pour permettre une bonne gestion administrative des votes par procuration.

Enfin, par souci de bonne technique législative, et aux fins d'éviter à l'avenir le manque de coordination entre les textes législatifs, il est proposé d'apporter les modifications au Code électoral, par une disposition permanente, de préférence à des dispositions reprises dans des lois distinctes à effet temporaire.

Eu égard à la portée de la présente proposition de loi qui vise à la bonne organisation des opérations électorales, tant pour l'élection du Parlement européen que pour celle du Conseil régional bruxellois, nous demandons le bénéfice de l'urgence pour l'examen de la présente proposition de loi.

G. CLERFAYT

Overigens bepaalt artikel 147bis, 7 (nieuw), van het Kieswetboek dat de kiezers die in de onmogelijkheid verkeren zich in het stembureau te melden omwille van een tijdelijk verblijf in het buitenland, bij de voorzitter van het kantonhoofdbureau de nodige bewijsstukken moeten voorleggen om van hem een attest te bekomen. Die bewijsstukken moeten uiterlijk de zestigste dag vóór de dag van de verkiezing worden voorgelegd, hetgeen betekent dat woensdag 19 april 1989 de uiterste datum was.

Het *Belgisch Staatsblad* heeft echter zopas, op 19 april, een ministeriële omzendbrief gepubliceerd waarin de richtlijnen voor de toepassing van de wet worden gegeven.

Vóór de publicatie van die omzendbrief in het *Belgisch Staatsblad* hebben tal van voorzitters van kantonhoofdbureaus hun kiezers, die om toepassing van die nieuwe wetsbepaling vroegen, laten weten dat zij hen geen attest konden afleveren omdat de richtlijnen van het Ministerie van Binnenlandse Zaken noch de geëigende formulieren voorhanden waren.

Hoewel een en ander het gevolg is van het feit dat de wet betreffende de verkiezing van het Europese Parlement te laat door het Parlement is goedgekeurd en bijgevolg niet op rekening van de diensten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken mag worden geschreven, doet dat toch niets af aan het feit dat grote verwarring bestaat in de verschillende kantonhoofdbureaus, zodat een correcte toepassing van de wet en de naleving van de rechten van de kiezer moeten worden gegarandeerd door een wijziging van de opgelegde termijn.

Bijgevolg wordt voorgesteld de termijn te bepalen op de 30ste dag vóór die van de verkiezing.

Dat is een redelijke termijn om de stemming bij volmacht op een behoorlijke manier administratief te organiseren.

Vanuit een wetstechnisch oogpunt en tevens om te voorkomen dat zich in de toekomst nog een gebrek aan coördinatie tussen wetteksten voordoet, wordt voorgesteld de wijzigingen via een blijvende bepaling in het Kieswetboek aan te brengen, veeleer dan via bepalingen die in afzonderlijke wetten met een tijdelijk karakter worden opgenomen.

Gelet op de draagwijdte van onderhavig wetsvoorstel, dat een behoorlijke organisatie van de kiesverrichtingen beoogt, zowel voor de verkiezing van het Europese Parlement als voor die van de Raad van het Brussels Gewest, verzoeken wij om de spoedbehandeling bij het onderzoek van het onderhavige wetsvoorstel.